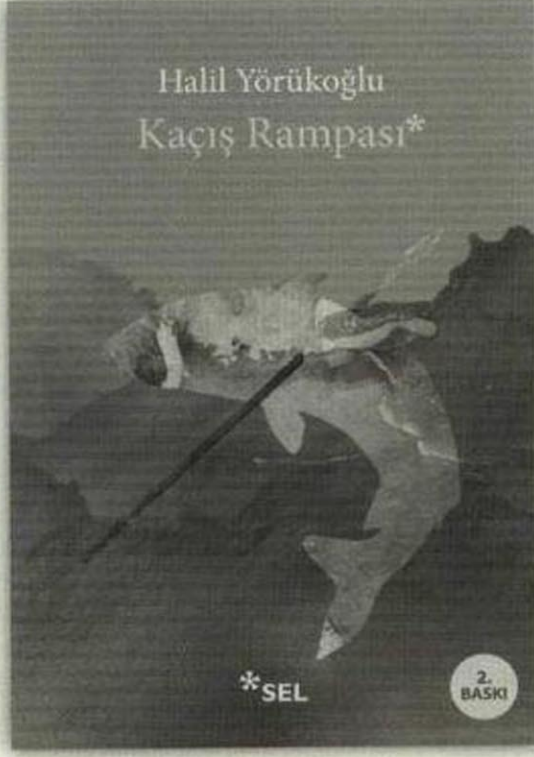

Müjde Büyükyaldız HALİL YÖRÜKOĞLU İLE SÖYLEŞİ

Gündelik hayatta her şey açık seçik değil.

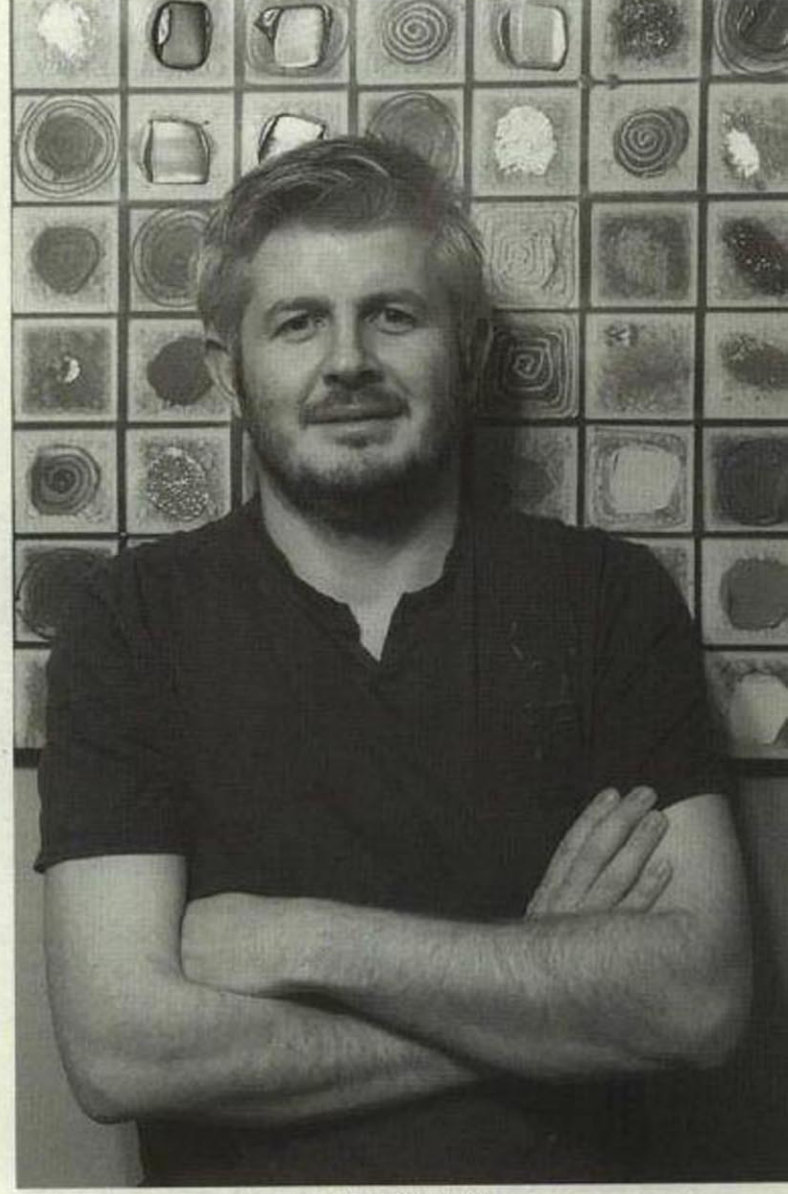
Kaçış Rampası, Öykü, Sel Yayıncılık

Çeşitli edebiyat dergilerinde öykülerine sıkça rastladığımız ve 2017 yılında Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri'nin "Dikkate Değer" ismi olarak adından daha da söz ettiren Halil Yörükoğlu ilk öykü kitabı *Kaçış Rampası*'nda zaman zaman insanın kendisinin bile görmezden geldiği duygularını, oldukları yerden hiç kıpırdatmadan, üzerine küçük bir ışık tutarak gösteriyor. Hâl böyle olunca, bize de kıyıda köşede kalmış duygularımızın yüzüne bakmaya cesaret etmek kalıyor. Sevgili Halil Yörükoğlu'yla, ilk kitabı vesilesiyle, evden ve dilden uzakta olmanın yanı sıra insanın çok yakınında kurduğu bu özgün dünyayı konuştuk.

• *İki güzel ithafla başlıyor kitap. İlkinde, "evden ve dilden uzakta yeni bir ev ve yeni bir dil kurduğum ailem için", diğerinde ise "bize karpuz kabuğundan gemiler yapılabileceğini öğreten Ahmet Uluçay için" diyorsunuz. Bize biraz uzakta olmaktan ve karpuz "kabuğundan gemiler yapmak"tan bahseder misiniz?*

– Uzakta olmak meselesi uzun ve karışık bir konu. İnsanın aklına hemen nereye uzak olduğu, daha doğrusu merkeze nereyi koyduğu geliyor. Genelde kendimi çok basit bir yerden söyleyeyim anneme ve kendimi rahat hissettiğim sokaklara uzak hissediyorum. Fiziken daha yakın olduğum zamanlarda da vardı yani bu his. Ama bazen de çaresiz

Halil Yörükoğlu

olmakla ilgili etkisi daha sert oluyor uzakta olmanın. Ne kadar uzaktaysan o kadar çaresizsin gibi. Ya da bağıncı birilerinin gelip "Ne oldu ya hayırdır?" dememesiyle ilgili. Diğer yandan Ahmet Uluçay benim için "Kafayı yemiş zahar (zahir) buncaz (bu adamcık)" demektir. O alakasızlığın içinde yeşeren bir umuttur. Bu umut da bize karpuz kabuğundan gemiler yapılabileceğini söyler. Kıymetlidir.

• *"Ben Haluk" isimli öykünüzde babasız-essiz bir yaşantı içindeki anne-oğul ilişkisine tanık oluyoruz. Oğluna oldukça düşkün bir anne profili çizilmiş, güçlü bir öykü... Öyküden hareketle, fazla sahiplenmenin yok saymaya dönüşmesi ile ilgili neler söylersiniz?*

– Dünyada sadece kendi hikâyemizin ilerlediğini ve var olduğunu düşünüyor olabiliriz. Bilinçli ya da bilinçsiz kendimize yardımcı oyuncular, hatta figüranlar seçiyoruz. Ve bunu yaparken aslında onları çok sevdiğimizi iddia ediyoruz. Bence çok aciziz.

• *Odağın insanı almış on altı öykü okuyoruz sizden. Bu öykülerin hemen hepsinde, bireyin yaşantısından bir sahneyi adeta izliyoruz. Bununla beraber anlatımda kapalılık da yok değil.*

– Kapalı anlatım beni bir okur olarak heyecanlandırıyor. Ya da her şeyin tüm detayıyla anlatılması heyecanlandırmı-

yor. Metinde kendinden bir şey bulup ardını merak edenin, merak etmeyenden farkı olması lazım sanki. Ayrıca gündelik hayatta her şey ortada açık seçik değil.

İnsanlar neler yaşıyor bilmiyoruz. Bir insanın, mikrodalgada yemek ısıttığımız esnada, sürünerek sınır geçtiğini öğreniyoruz. Herkes "ben iyiyim, kötüyüm, mutluyum" diye bağırarak gezmiyor. Sanırım bunlardan etkileniyorum. Zaten var olan bir sahnenin gösterilmesinden hoşlanıyorum.

• "Kaç Hikâye Çıkar Bir Balık Karnından" masalsi öğelerle kuşatılmış gibi görünse de oldukça gerçek bir eksilmeden bahsediyor bize. Ahmet Amca, bir balığın gözlerinde bile karısını görebilen ama aynı evde onun yalnızlıktan dirhem dirhem erimesinin önüne geçemeyen biri. Kişinin hayatında, tutkuların geri kalan her şeyi bu denli eritmesi hakkında neler söylersiniz? Siz yazarken, öyküdeki karakterin aksine, sosyal hayatınızda belirli bir denge sağlamak durumunda kalıyor musunuz?

– Herkes kendi hikâyesinde başrol. Bu rol bazen çok acımasız olabiliyor. Ayrıca her tercihin kendine göre daralttığı ve başka yerden genişlettiği sınırları oluyor. Herkes için böyle midir bilmiyorum. İsteyerek ya da istemeden denge sağlıyoruz. Bunu bir çıkar uğruna yapmadığımız sürece sorun yok.

• "Hikâye Hikâye Üstüne" öykünüzde, yaşlı bir adamın bi-tip tükenmez tamamlanma isteğini ve buna bağlı olarak ev arayışına tanık oluyoruz. Siz de ülkenizden uzaktasınız. Bu sebepten, bu karakterle aranızda farklı bir bağ kurdunuz mu? Genel olarak karakterlerinizle nasıl bir ilişkiniz var?

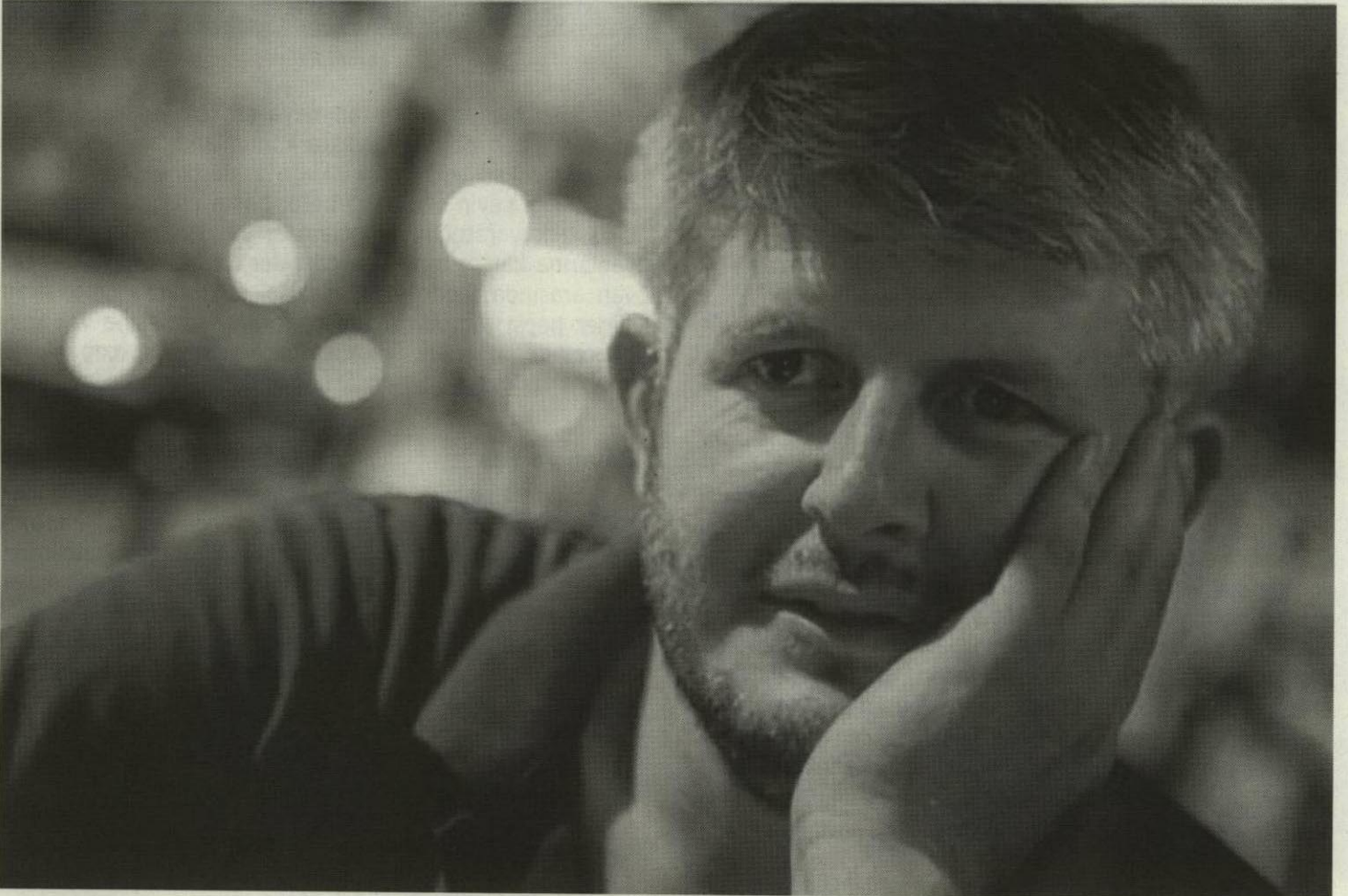
– Karakterlerle aramdaki ilişki farklı seviyelerde olan tanışıklık. Yani bazısını az, bazısını çok biliyorum. Daha doğru-su hikâyelerdeki durumların ya da kişilerin ortaya çıkışlarına sebep olan ufak detayları tanıyorum. Tanıştığım yani. O kadar. Bahsi geçen hikâyedeki adamla kendi hayatımdaki uzakta kalma durumuyla ilgili bir bağ kurmadım. Çünkü burada onun gibi gidecek bir ev bulmam zor.

• Öykülerde dikkati çeken bir diğer husus da küçük görünen bazı duygu veya durumların insan üzerindeki derin etkilerinin anlaşılır şekilde aktarılmış olması. "Bekliyorum" ve "Kimse Sormadı" tam olarak böyle hissettiren iki ayrı öykü. Sizi yazmakla ilgili harekete geçiren olayların herhangi bir etki sıralaması oluyor mu?

– Genelde bir olaydan ziyade bir durumun, bir hissiyatın peşinden gitmeye çalışıyorum. Bir şey okuyunca, izleyince, biriyle sohbet edince aklıma bir şey düşüyor. Onun ilk ve son cümlesini bulmaya çalışıyorum. Bulabilirsem yazıyorum.

• Sizi çeşitli mecralardaki öykülerinizle tanıdık. Okurlarınız olarak sizden elbette bir öykü kitabı bekliyorduk. Peki sizin kendinizi öykü dışında yakın hissettiğiniz başka bir edebî tür var mı? Yoksa yola öyküyle mi devam edeceksiniz?

– Üzerine düşündüğüm ya da plan yaptığım bir durum değil. Hatta yapmaya çalıştığım şeyi daha bilinçli yapmaya gayret ediyorum. Yola nasıl devam edeceğim konusunda fikrim yok. Okumaya çalışıyorum. Yazabilirsem yazacağım.

Halil Yörükoğlu